

ZARZĄDZENIE

Dnia 4 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie D. J.

skazanego wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 21 lipca 2022 r., sygn. akt XII K 7/22

utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 30 stycznia 2023 r., II AKa 427/22,

co do którego Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 16 stycznia 2024 r., sygn. akt II KK 590/23 oddalił kasację jako oczywiście bezzasadną

z urzędu

w przedmiocie zgłoszonej przez obrońcę skazanego sygnalizacji istnienia podstawy do wznowienia postępowania

z a r z ą d z i ł

**stwierdzić brak podstaw wznowienia postępowania w sprawie
Sądu Najwyższego II KK 590/23**

UZASADNIENIE

Wskazany wyżej postanowieniem Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania kasacyjnego.

W dniu 11 marca 2023 r. obrońca złożyła do Sądu Najwyższego pismo, w którym wniosła o rozważenie wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego

zakończonych powyższym postanowieniem, uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu kasacyjnym.

Wskazała, że dotknięte ono zostało bezwzględną przyczyną odwoławczą, albowiem skład Sądu Najwyższego był nienależycie obsadzony. Sędzia Sądu Najwyższego A. R., orzekający w sprawie II KK 590/23 jednoosobowo został powołany przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 3), co zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2022 r., sygn. BSA I-410-1/2022, stanowi uchybienie, o którym mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Wskazała przy tym na szereg orzeczeń Sądu Najwyższego dopuszczających wzruszenie w trybie wznowienia postępowania postanowienia Sądu Najwyższego oddalającego kasację jako oczywiście bezzasadną.

Należy stwierdzić, że wbrew wniesionej sygnalizacji, w sprawie II KK 590/23 nie ma podstaw do wznowienia postępowania. Podstawą takiego stanowiska jest fakt, że ocena wskazanej w sygnalizacji podstawy wznowieniowej miałyby się odbywać w odniesieniu do prawomocnego postanowienia Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji. Podzielając wykładnię wyrażoną w uzasadnieniu postanowienia z dnia 23 marca 2023 r., I KZP 17/22 i przywołanym tam utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego uznać należy, że orzeczenie tego rodzaju nie należy do kategorii prawomocnych orzeczeń kończących postępowanie sądowe w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k. W świetle tego przepisu wznowienie dotyczyć może jedynie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem, co oznacza, że o tym postępowaniu traktują wszystkie podstawy wznowieniowe, w tym także określone w art. 542 § 3 k.p.k., dotyczące wznowienia postępowania z urzędu. Oddalając kasację od wyroku Sąd Najwyższy orzeka o niezasadności tego środka zaskarżenia w sytuacji, w której wyrok kończący postępowanie w sprawie jest już prawomocny. Postępowanie kasacyjne jest postępowaniem nadzwyczajnym, zaś kasację wnosi się od prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie sądowe, które to orzeczenie podlega dyspozycji art. 540 § 1 k.p.k.

Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie przyjmował jednolicie, że jedynie rozstrzygnięcie uchylające zaskarżone kasacją orzeczenie pozbawia je

wymienionych, istotnych z punktu widzenia powyższego unormowania cech i dopiero wówczas, gdy Sąd Najwyższy wyda orzeczenie następcze rozstrzygając merytorycznie o przedmiocie procesu (umorzenie postępowania, uniewinnienie w sytuacji stwierdzenia oczywistej niesłuszności skazania – art. 537 § 2 k.p.k.), może stać się orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe, które podlega wznowieniu. W przypadku oddalenia kasacji prawomocne orzeczenie kończące postępowanie nie traci tego waloru, gdyż Sąd Najwyższy nie wkracza wtedy w sferę *re iudicatae* (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 27 czerwca, III KO 115/00, z 22 września 2003 r., IV KO 33/03, z 25 października 2006 r., V KO 64/06, z 21 marca 2007 r., IV KO 19/07, z 25 listopada 2010 r., V KO 87/10, z 1 sierpnia 2019, II KO 66/19, z 26 lutego 2020 r., V KO 108/19).

W konsekwencji, aprobując stanowisko wyrażone w przywołanym na wstępie postanowieniu Sadu Najwyższego i dzieląc zaprezentowaną tam argumentację, a także wieloletnie i utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego zgodne z tym postanowieniem, odrzucić należy stanowisko – którego uzewnętrznienie stanowią między innymi powołane w sygnalizacji judykaty – wskazujące na to, że argumenty natury ustrojowej i konwencyjnej wymagają eliminacji wypracowanej w doktrynie i orzecznictwie interpretacji o celowości stosowania wąskiej wykładni art. 542 § 3 k.p.k. Poza tym, że stanowisko takie wskazuje na wysoce instrumentalne traktowanie prawa należy stwierdzić, że kwestie poruszone w tych orzeczeniach mogą być ewentualnie przedmiotem działań władzy ustawodawczej, skutkiem których byłoby wprowadzenie do porządku prawnego podstawy wznowienia postępowania w sprawie Sądu Najwyższego, w której doszło do oddalenia kasacji jako oczywiście bezzasadnej. Jak dotąd akt prawny stanowiący podstawę do rozstrzygania według sygnalizacji nie został ustanowiony.

Podsumowując uznać więc należy, że skoro postanowienie Sądu Najwyższego oddalające kasację nie należy do kategorii art. 542 § 3 k.p.k. interpretowanego w powiązaniu z art. 540 § 1 k.p.k., to brak jest możliwości zastosowania w tego rodzaju sprawie przepisów o wznowieniu postępowania.

Dlatego zarządzono jak wyżej.

[PGW]

[ms]

